

Božičevanje v Slovenskem Korotanu

Na sveti večer po večernici se hišni gospodar prekriža, vzame v roko posodo z žerjavico ter natrosi nanjo špajke in kadila. Starejši sin vzame blagoslovljeno vodo, kak drug otrok ali mati pa ključe. Zdaj gredo, moleč angelski rožni venec, od shrambe do shrambe, od sobe do sobe, tudi v klet in podstrešje, v žitnico in hlev in na gumnišče (skedenj), škopijo z blagoslovljeno vodo in pokadijo vse z dišavami, katere je poprej duhovnik z vodo vred blagoslovil.

Na mizi, pogrnjeni z belim prtom, leži ta večer hleb kruha, poprtnik imenovan. Po dokončanem blagoslavljjanju se postavi posoda s kadilom pod mizo, da je po dimu tudi kruh nekako blagoslovjen. Po končani pobožnosti ga gospodar razreže in razdeli družini, ostanek dobi živina k »leku«, to je k otrobom, soli in repi.

Tri take hlebe speče gospodinja pred božičem. Ko jih deva v peč, jih prekriža na zgornji strani, medtem ko med

letom vreže drugim hlebom podobo trikota, znamenje svete Trojice. Eden teh božičnih hlebov je za sveti večer, drugi za Silvestrovo, tretji za večer pred svetimi Tremi kralji. Na ta zadnji večer zapisujejo pri običajnem škropljenju na duri začetnice treh kraljev: G. M. B. in letnico.

V dneh od božiča do razglašenja hodijo trije fantje, oblečeni v bele srajce, opasani z lesenimi sabljami, s kraljevskimi kronami iz papirja na glavi, po hišah »tri kralje pet«. Pri Zili jih vodi četrти, kot dekle oblečeni fant, ki nosi zvezdo in mu pravijo »šmrjeta«. Peti začnejo pred cerkvijo, v lopci. Pesmi je več.

V Rožu pojejo: »V jutrnji deželi je prišla gore — ena lepa zvezda lepe svetlobe...« Koledniki dobijo povsod daril: denarja, klobas, mesa. Po nekaterih vaseh koleduje več skupin: Otroci, ki še v šolo ne hodijo, šolarji prvega razreda, drugega razreda in odrasli.

Dravski

Vinko Bitenc

Polnočnica v pragozdu

Ob široki, nepregledni stepi v daljni Braziliji je stala samotna farma, last slovenskega priseljanca, ki se je bil pred leti napotil po svetu, iskat sreče. Po mnogem trpljenju in trudu v nekem braziljskem rudniku si je toliko opomogel, da si je nekaj milj od mesta postavil leseno hišico. Tu sta z ženo obdelovala zemljo, redila nekaj goveje živine, konja in perutnino, ki jo je žena razpečevala v mestu.

Tako je Cvelbarjev Lojze prav zadovoljno živel na farmi s svojo družino. Njegova in ženina največja sreča sta bila njuna dva otroka, šestletna Julka in osemletni Jožek. Priselila sta se z materjo iz domovine šele pred letom dni. Težko sta

se privadila otroka novih krajev, drugega podnebja. Tu ni bilo zelenih gorenjskih trat, ne cvetočih bregov; še snega ni bilo pozimi, ali samo ponekod. Sama neskončna ravnina, ob robeh pa so se razprostirali mogočni pragozdi, prebivališča zveri, kač in čudežnih ptičev.

Jožek in Julka sta najbolj pogresala vaške društine, svojih sovrstnikov, s katerimi sta se v domačem kraju skupaj igrala. Ker v samotni okolici farme ni bilo otrok, sta Jožek in Julka vzljubila domače živali. Dajala sta jim posebna imena, jih klicala, božala in se pogovarjala z njimi, kakor z dobrimi znanci. Vsa kurja in gosja družina je že od dač poznala svoja mala prijatelja,